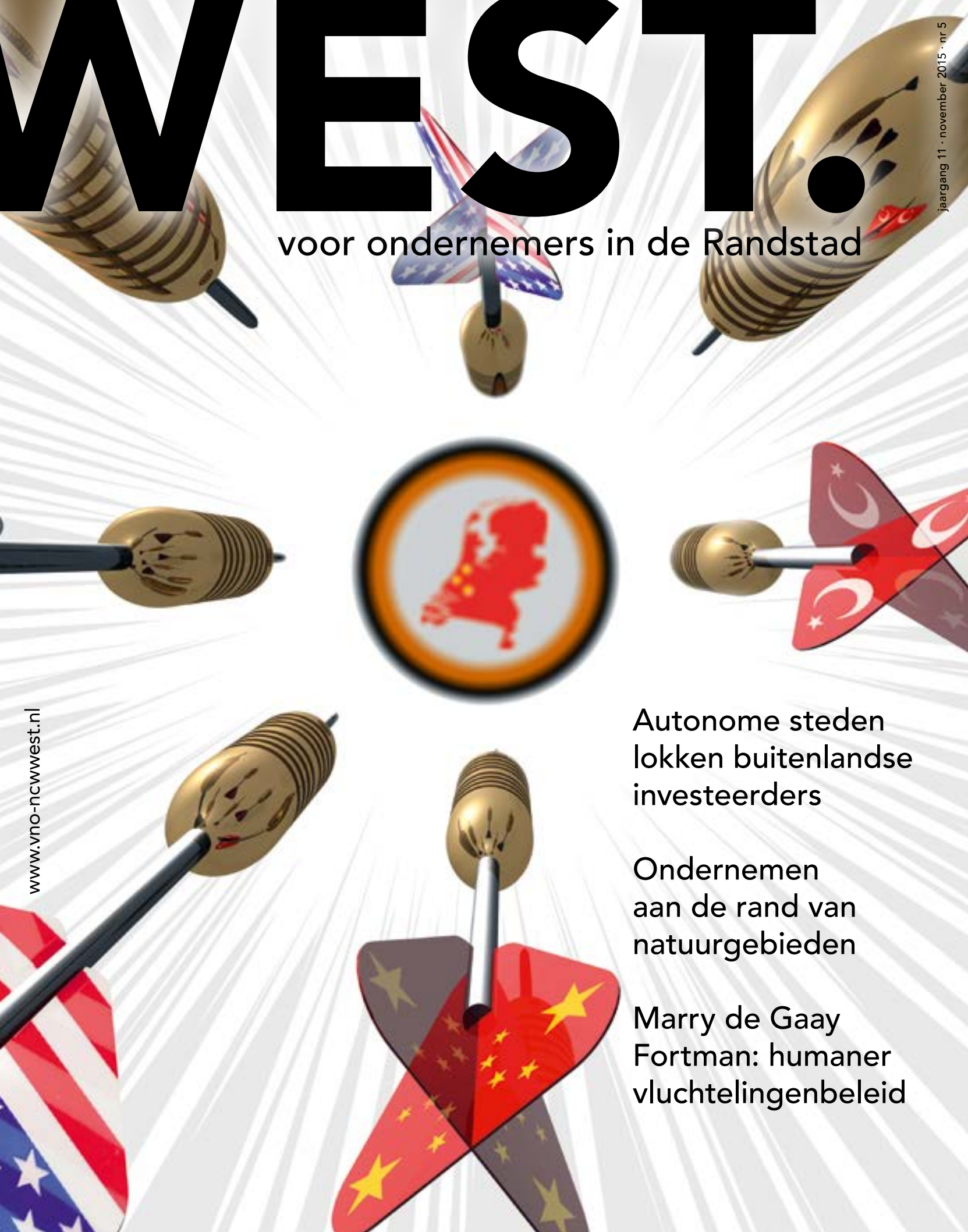

WEST.

voor ondernemers in de Randstad

jaargang 11 · november 2015 · nr 5

www.vno-ncwwest.nl

Autonome steden
lokken buitenlandse
investeerders

Ondernemen
aan de rand van
natuurgebieden

Marry de Gaay
Fortman: humaner
vluchtelingenbeleid

G4P4 Kansen voor West II

Beste MKB'er

We vertellen u niets nieuws als we zeggen dat het MKB vol zit met hele goede ideeën, maar dat het lastig is om innovatieve producten in de markt te zetten.

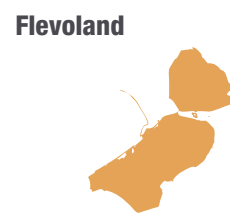
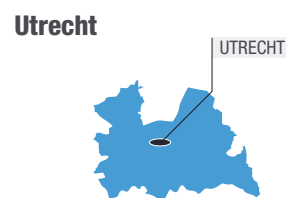
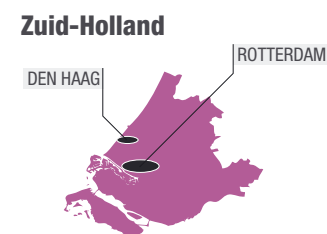
Dat komt omdat banken niet willen investeren en u het op eigen kracht niet redt.

Gelukkig hoeft u het niet alleen te doen.

Kansen voor West is een Europees subsidieprogramma, dat bedoeld is om de regionale economie een steuntje in de rug te geven. Wij hebben speciale subsidiemogelijkheden voor het innovatieve MKB.

Dus kijk op www.kansenvoorwest2.nl en vraag aan.

Laten we samen de concurrentiepositie van West Nederland verbeteren.

Europa investeert in de toekomst. Deze advertentie en alle projecten komen tot stand met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie.

IN DIT NUMMER

08

HOOFDZAAK

AANTREKKELIJKE METROPOLEN

Ahmed Aboutaleb daagde als burgemeester de landelijke overheid uit met eigen toekomstplannen voor zijn stad Rotterdam. Daadkrachtigere en meer autonome metropolen versterken de concurrentiepositie van ons land. Trekken buitenlandse investeerders daarom naar Amsterdam, Den Haag en Rotterdam?

08

12

KRACHTENVELD

PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF

Het is de oude klassieke tegenstelling: natuur versus economie. Maar die kunnen wel degelijk hand-in-hand gaan, vindt VNO-NCW. De onlangs aangenomen Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) kan de toename van stikstof in de natuur tegengaan, maar mag geen onwerkbaar keurslijf worden.

12

16

PROFIEL

WERK VOOR VLUCHTELING

Medeleven met de vluchtelingen alleen is niet voldoende, vindt Marry de Gaay Fortman, voorzitter van VNO-NCW Metropool Amsterdam. Ze wil een snelle tewerkstelling, mits de status van de vluchteling duidelijk is. Metropool Amsterdam denkt mee over de vraag 'hoe?' Geen isolement maar verbondenheid.

16

TEVENS:

05 OPMERKELIJK

06 VI-SITE: VAN OORD

15 KLAWER

21 AGENDA

21 NIEUWE LEDEN

22 REGIONIEUWS

Hans de Boer tijdens het duurzaamheidsfestival Springtij op Terschelling, 26 september:

'We willen in de global Champions League spelen met duurzaamheid als het trademark voor Nederland'

Een meer representatieve ligging kun je niet bedenken voor Van Oord. Vanuit het transparante kantoorgebouw aan de Rotterdamse Schaadijk heb je een prachtig uitzicht over de Nieuwe Maas. Van hieruit, en van zo'n dertig plekken in de hele wereld, werken vijfduizend medewerkers aan waterbouwkundige projecten in vijftig landen.

Tekst: Rik Weeda | Fotografie: Van Oord

HOLLANDS GLORIE ONDERNEEMT MET LEF

Zo heel af en toe varen de eigen schepen voorbij, "hoewel we dat liever niet zien", zegt Robert de Bruin, head corporate communication & markets, lachend. "Dat zou betekenen dat het schip net uit het dok komt. We zien de schepen liever op zee." Van oudsher is Van Oord een puur Hollands familiebedrijf. Ook nu nog is bijna tachtig procent van de aandelen in handen van de familie Van Oord, terwijl Pieter van Oord CEO is. "Dat familie-karakter zit in de genen van het bedrijf", vertelt John Knoester, staff director personnel and organization. "Met name het lef waarmee Van Oord internationaal projecten realiseert en aanpakt, voert terug op de manier waarop de familie het bedrijf sinds 1868 heeft geleid. Het is een stukje Hollands glorie. Lef om te ondernemen. Dat zie je bijvoorbeeld terug in nieuwe activiteiten, zoals onze investeringen in windmolenparken, maar vooral ook in de band tussen de mensen. Bij Van Oord werk je vaak in geïsoleerde overzeese gebieden. De eisen aan onderlinge betrokkenheid zijn dan groot, dat is eigen aan Van Oord. Noem het een modern geleid bedrijf met een sterke band tussen de medewerkers."

BEDRIJFSBEZOEK VAN OORD

Op 7 oktober was VNO-NCW West te gast bij Van Oord. Robert de Bruin (head corporate communication & markets), Sander Dekker, sustainability manager en Jan Willem Baud, voormalig managing director bij NPM Capital, gaven een toelichting op de visie van Van Oord op maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Op de vraag naar de unieke kenmerken van Van Oord legt Knoester, zoals een HR-man betaamt, de focus op de mensen. "Om hier te werken moet je gek zijn van je vak en verliefd zijn op alles wat met deltatechnologie te maken heeft."

Aangenaam competitief

Ingenuity is de noemer waaronder hij de visie van Van Oord op de mensen samenvat. "Bij Van Oord werken mensen met vernuft, die zelf beslissingen kunnen nemen en kennis van zaken hebben, die willen winnen en een aangenaam competitieve instelling hebben. Mensen staan hoog op de agenda, waar ze ook werken in de wereld." Als internationaal opererend bedrijf is flexibiliteit een van de eisen aan de bedrijfsvoering. De Bruin: "Ieder project heeft weer eigen eisen en kenmerken. Geen baggerproject is hetzelfde. Grondcondities bijvoorbeeld kunnen enorm verschillen."

Milieueisen

Maar ook de eisen op gebied van milieu zijn telkens weer anders. Ons werk is per definitie van invloed op de omgeving. Het zo min mogelijk aantasten van het milieu staat hoog in ons vaandel. We hebben enorm zwaar materieel. Daarom werken we met goede, gecertificeerde aannemers en leveranciers en rusten we onze nieuwe schepen uit met zo zuinig mogelijke motoren." Het goed managen van die milieueisen en risico's stelt volgens De Bruin in Australië weer heel andere eisen dan in Europa of in Zuid-Amerika. "Als onze schepen aankomen in Australië, willen de Australiërs bijna letterlijk het roer van ons overnemen. Daar moet

je op voorbereid zijn. Ook hebben we daar gewerkt in keiharde baggergrond. Zo moesten we vorig jaar in het project Darwin bijna ieder kwartier de tanden van de snijkopzuiger vernieuwen. Dat vergt weer een apart kennisniveau." Kennis van nieuwe technieken is hoe dan ook een van de eisen waaraan Van Oord moet voldoen. De Bruin: "Een activiteit als baggeren is tegenwoordig echt high tech."

Simulator

De medewerkers worden zowel in Nederland als internationaal geworven, vertelt Knoester. Hij noemt het 'uitdaging' om goed technisch geschoolde personeelsleden te vinden. "In Nederland komen ze onder andere van hogescholen en technische universiteiten, bijvoorbeeld de TU Delft." Sluiten de opleidingen aan bij de wensen van het bedrijf? Een moeilijk punt, erkent hij. "Studenten krijgen een basisopleiding, maar het vak moet je leren in de praktijk. Je ziet een grote discrepantie tussen theorie en praktijk. Belangrijk voor onze vlootmedewerkers is bijvoorbeeld ons Simulator Training Center. Zowel huidige medewerkers als nieuwe mensen kunnen hier hun kennis op een zeer realistische manier vergroten, gewoon vanuit een ruimte in ons hoofdkantoor. Een aantal nieuwe medewerkers krijgt een uitgebreid traineesprogramma. Daarbij kijken we naar een goede balans tussen diverse nationaliteiten, maar ook tussen mannen en vrouwen." Internationaal bestaat veertien procent van het personeel uit vrouwen. Kijkend naar de top van het bedrijf is hier nog wel wat werk aan de winkel, erkent Knoester. "Er zijn vijf vrouwen in de top vijftig. Tien procent dus. Er is ruimte voor verbetering."

Windtechnologie

Ook aan Van Oord zijn de economische crisis en dalende olieprijsen niet ongemerkt voorbij gegaan. Tot de grootste afnemers behoren immers bedrijven die zich richten op gas- en oliewinning. De Bruin: "Natuurlijk hebben we dat gemerkt. Maar dat is niks nieuws, al honderdvijftig jaar hebben we te maken met economische veranderingen. Als internationaal opererend bedrijf is

Van Oord minder gevoelig voor deze zaken dan bijvoorbeeld de Nederlandse civiele aannemers. Terugloop in de orderintake in het ene deel van de wereld proberen we direct te compenseren door onze activiteiten uit te breiden in andere delen, of bijvoorbeeld door investeringen te faseren. De teruglopende olieprijsen zullen zeker herstellen, en op de middellange termijn focussen we ons daarnaast op nieuwe technologieën. Momenteel is de windtechnologie sterk in opmars, daarmee hebben we inmiddels grote projecten lopen. Zo bouwen we in Nederland windmolenparken in de Noordzee." Duidt dat ook op het belang van Nederland voor Van Oord? "Zeker", zegt De Bruin. Nederland is erg belangrijk voor ons, niet alleen als markt. Nieuwe activiteiten ontwikkelen we hier, pas daarna implementeren we deze elders in de wereld."

ICOON-PROJECTEN

De geschiedenis van Van Oord gaat terug tot 1868. Van oudsher is de naam van dit bedrijf verbonden aan de wereldberoemde Nederlandse waterbouwgeschiedenis, zoals de Deltawerken, de Zuiderzeewerken en grote overzeese projecten in de hele wereld. Anno 2015 legt Van Oord zich toe op baggeren, het bouwen van offshore windparken en diverse projecten voor offshore olie- en gasbedrijven. Het Rotterdamse bedrijf telt bijna vijfduizend werknemers die vanuit ruim dertig kantoren in evenzovele landen actief zijn in vijftig landen in de hele wereld. De bekendheid van Van Oord werd midden jaren 2000 extra benadrukt na de aanleg van de icoon-projecten in Dubai, zoals de Palm Jumeirah. Tot de recente werkzaamheden van Van Oord behoren diverse offshore windparken, zoals Gemini ten noorden van de kust van Groningen en het Project Luchterduinen voor de kust van Zandvoort. De afgelopen maanden stonden voor Van Oord in het teken van de aanleg van het tweede Suez kanaal in Egypte (zie foto's). In 2014 is de omzet van Van Oord ruim boven de twee miljard euro uitgekomen. CEO is Pieter van Oord.

AUTONOME STEDEN LOKKEN BUITENLANDSE INVESTEERDERS

Tekst: Marten van der Meulen

Wereldwijd neemt de economische en politieke beslissingsmacht van steden en metropoolregio's toe. Stedelijke regio's, zoals Londen of Tokio, opereren in toenemende mate onafhankelijk van landelijke overheden. Hoe zit dat in Nederland? Met de Agenda Stad, die in de Miljoenennota 2015 werd aangekondigd, lijkt ons land eveneens uit te zijn op daadkrachtigere metropolen. Die versterken immers de concurrentiepositie van het hele land en dat maakt het aantrekkelijk voor buitenlandse investeerders en bedrijven om zich hier te vestigen.

De traditioneel grote Chinese gemeenschap in Den Haag trekt Chinese investeerders aan.
Foto: Nationale Beeldbank/Johanna.

Het aantal buitenlandse ondernemingen dat zich in de Nederlandse steden vestigt, neemt ieder jaar toe. Waarom kiezen deze ondernemers voor Nederland? Hoe ervaren zij het ondernemersklimaat in de metropolen? Rotterdam neemt het voortouw in de ontwikkeling naar autonomere steden, door steeds meer activiteiten op regioniveau te bundelen. Daarnaast werkt de stad steeds nauwer samen, niet met de provincie maar met specifiek de regio Den Haag. Burgemeester van Rotterdam, Ahmed Aboutaleb, daagt de landelijke overheid uit met eigen toekomstplannen voor zijn stad. Door deze plannen wordt de regio Rotterdam op eigen houtje sterker en innovatiever.

'DE AANWEZIGHEID VAN EEN BUITENLANDSE GEMEENSCHAP IN EEN STAD OEFENT EEN GROTE AANTREKKINGSKRACHT UIT'

Rotterdam weet namelijk zelf het beste wat de kracht van de regio is, vindt de burgemeester. "De landelijke overheid moet af van het idee dat in Den Haag eenduidige plannen voor het hele land kunnen worden gemaakt", zegt hij. "Met de economische agenda die voor Rotterdam relevant is, moet je in Friesland niet aankomen. Wij hebben plannen die het hele land sterker maken, zoals de warmteronde. Door restwarmte uit de Rotterdamse haven om te zetten, kan het milieuprobleem voor het hele land worden opgelost. We zouden hiermee namelijk duurzame warmte kunnen leveren voor driehonderdvijftigduizend woningen en duizend hectare glastuinbouw in Zuid-Holland. Met dit soort plannen moeten wij zo snel mogelijk doorpakken."

Gemeenschap

De vraag is echter of juist de toenemende autonomie van de steden aantrekkingskracht uitoefent op buitenlandse bedrijven. Belangrijker lijkt op dit moment bijvoorbeeld de aanwezigheid van een bepaalde buitenlandse gemeenschap in een stad. Voor Turkish Airlines speelde dit een belangrijke rol in de keuze om in maart van dit jaar een tweede kantoor te openen in Rotterdam. Deze regio was al een voor de hand liggende keuze voor de snelgroeiende vliegtuigmaatschappij vanwege de nabijheid van Rotterdam-The Hague Airport. Daarnaast is Rotterdam een handelsstad bij uitstek. De regio Rotterdam heeft echter ook de grootste Turkse gemeenschap van Nederland. "Dat gaf ons een makkelijke start", aldus Ferhat Yerli, general manager Rotterdam.

Chinese investeerders

De situatie in Den Haag is vergelijkbaar. De Hofstad kent traditioneel een grote Chinese gemeenschap en dat heeft zijn weerklink in de zakenwereld. Zo is meer dan vijftig procent van de buitenlandse investeringen binnen de stad afkomstig van Chinese investeerders. Het bekendste voorbeeld is waarschijnlijk de Chinese overname van voetbalclub ADO Den Haag door sportmarketingbedrijf United Vansen, die begin 2015 definitief werd. Eind augustus opende Tong Ren Tang, de wereldmarktleider op het gebied van traditionele Chinese geneesmiddelen, zijn Europees hoofdkwartier in Den Haag. Ook bij deze keuze speelde volgens CEO Ding Yongling de aanwezigheid van de Chinese gemeenschap een rol.

RECORDJAAR

2014 was een recordjaar voor buitenlandse ondernemers in Nederland. Amsterdam spande de kroon: daar streken 139 nieuwe bedrijven neer. Netflix en Uber vestigden er hun Europese hoofdkantoor. In totaal creëerden buitenlandse bedrijven meer dan zesduizend banen in ons land.

Bron:

www.iamsterdam.com
www.rijksoverheid.nl

Foto: Nationale Beeldbank/Thomas Toledo

Foto: Urban Farmers

MARK DURNO: "DE NABIJHEID VAN ONDER MEER HET WESTLAND EN DE TECHNOLOGISCHE EXPERTISE MAKEN DEN HAAG EEN GEWELDIGE PLEK OM TE WERKEN"

Amsterdam

De metropool Amsterdam is traditioneel een aanleghaven voor buitenlandse ondernemers. Inmiddels zijn er meer dan 2500 internationale bedrijven gevestigd. Cisco, de technologiereus die onder meer 85 procent van al het internetverkeer faciliteert, zit er al sinds 1996. Naast het Nederlandse hoofdkwartier zijn er in het pand in Amsterdam Zuid-Oost ook grotere, internationale afdelingen gevestigd, zoals de juridische divisie. "Amsterdam als stad past gewoon heel goed bij de ideologie van ons bedrijf", zegt Edwin Prinsen, managing director van Cisco Nederland. "De stad is liberaal en innovatief, en trekt enorm veel creatieve mensen en bedrijven aan." Prinsen is duidelijk over de reden waarom veel bedrijven naar Amsterdam en Nederland komen. "Infrastructuur. Die is fantastisch hier, zowel fysiek als digitaal. De bereikbaarheid van Amsterdam blijft bijvoorbeeld een van de beste punten, je bent zo de Ring op, en met een kwartier op Schiphol. Daarom organiseren wij veel meetings en trainingen juist hier."

Belangrijkste punt voor Prinsen is dat Nederland blijft investeren. "De stad biedt al veel platforms voor samenwerking, maar kan altijd meer doen. Een initiatief als Amsterdam Smart City (een platform voor bedrijven, overheden en particulieren voor de ontwikkeling van Amsterdam als technologisch 'slimme' stad, - red.) is geweldig, maar dat kan nog verder worden uitgebreid."

Startup

Maar niet alleen grote bedrijven vestigen zich in de Randstad. Ook startups vinden de weg naar onze steden. Een voorbeeld hiervan is het van origine Zwitserse Urban Farmers. Zij ontwikkelen momenteel op het dak van het

De Schilde-gebouw de grootste commerciële stedelijke voedselproductievoorziening van Europa, met een oppervlakte van 2400 m². "Den Haag zou de land- en tuinbouw-hoofdstad van de wereld kunnen zijn", verklaart managing director Mark Durno. "De nabijheid van onder meer het Westland en de technologische expertise die hier is, maken het een geweldige plek om te werken." Durno prijst de manier waarop hij is geholpen door de verschillende partners in de regio. Toch kan de regio volgens hem nog aantrekkelijker worden voor vooral startups. "Wij hebben een heel begripvolle private investor uit Zwitserland, die ons nu ook in Den Haag steunt. Maar niet iedereen heeft zo iemand, dus zou het goed kunnen werken als Den Haag een fonds had om bedrijfjes in de beginfase te ondersteunen."

Concurreren

Kunnen de Nederlandse metropolen concurreren met veel grotere internationale metropolen? Mark Durno denkt van wel: "Kijk, wat betreft banking and finance ga je Londen niet verslaan. Maar op het gebied van rechtspraak of land- en tuinbouw? Daar kan Den Haag mee met de besten. Je moet specialiseren." Edwin Prinsen denkt ook zeker dat Nederland concurrerend blijft, mits de overheid voldoende investeert. "De digitale infrastructuur is nu heel goed, maar er moet vooruit worden gedacht, bijvoorbeeld over het wifi-netwerk. Dat moet er zo snel mogelijk zijn." Prinsen haalt daarnaast een bekend Amsterdams probleem aan. "Parkeren. Het is voor ons nu nog geen probleem, maar dat zou het in de toekomst zeker kunnen worden. Het is aan ons om samen met de regio zulke zaken op te lossen voor ze ook daadwerkelijk een probleem worden."

PAS GEEFT RUIMTE AAN ECONOMIE ÉN NATUUR

Natura 2000 is een netwerk van natuurgebieden in Europa waarvan er ruim 160 in Nederland liggen. Nederland heeft in de Natuurbeschermingswet (1998) bepaald dat nieuwe (of uitbreiding van bestaande) economische activiteiten in en rond Natura 2000-gebieden uitsluitend kan plaatsvinden als hun effect op de natuur nihil is. In de praktijk betekent dit dat de vergunningverlening moeizaam verloopt. Vooral de uitstoot van stikstof zorgt voor problemen. In ruim twee derde van de Natura 2000-gebieden is de concentratie van stikstof ook zonder extra bedrijvigheid al hoger dan goed is voor het leefmilieu. Op 1 juli 2015 is daarom de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Het doel van PAS is tweeledig: zowel ruimte voor economische ontwikkeling als minder stikstof in de natuur.

Gelukkig ligt de juiste politieke keuze ten grondslag aan PAS, namelijk dat economische ontwikkeling mogelijk moet zijn. Dit betekent dat de overheid de hoogte van de toegestane stikstofuitstoot mede afstemt op de economische groei. Bovendien nemen Rijk en provincies maatregelen die de stikstofconcentraties

verminderen, zoals het verwijderen van stikstofrijke grondlagen. Agrarische ondernemers doen dat ook. Ze passen bijvoorbeeld het veevoer aan waardoor er minder ammoniak in de mest zit. Hierdoor kunnen circa 25000 veehouders aan de rand van natuurgebieden hun bedrijf uitbreiden. Ook andere bedrijven profiteren hiervan. Dat is een goede zaak.

VNO-NCW lobbyt desalniettemin voor verbeteringen in de wet- en regelgeving. Zo wil ze kortere procedures voor de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet. Ook mag PAS geen in beton gegoten programma voor meerdere jaren zijn. De resultaten van de monitoring van de stikstofconcentraties moeten tot aanpassing van de toegestane hoeveelheden kunnen leiden. De provincies Noord- en Zuid-Holland hebben inmiddels vastgesteld dat een bedrijf maximaal drie mol stikstof per hectare per jaar ontwikkelingsruimte krijgt. Voor havengerelateerde bedrijven is dat zeven mol. VNO-NCW West zal de komende periode nauwlettend volgen of deze regels werkbaar zijn. We moeten voorkomen dat Nederland met PAS economisch op slot gaat.

Rijswijk

Beste keus voor ondernemers!

partner van Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Rijswijk schaft 'ondernemers-OZB' af

De gemeente Rijswijk maakt het voor bedrijven en ondernemers extra aantrekkelijk zich te vestigen in Rijswijk. Hurende ondernemers betalen vanaf 2016 geen Onroerendezaakbelasting (OZB) meer voor hun pand. "Dit betekent fors minder lasten voor ondernemers," aldus het college. De gemeenteraad heeft het plan unaniem goedgekeurd. Rijswijk is de eerste gemeente in Nederland met deze maatregel.

Het tarief voor de OZB voor huurders van kantoorpanden, winkelruimtes of horecagelegenheden wordt vanaf 2016 op nul gezet. In de nieuwe situatie wordt de belasting alleen nog door de eigenaren van deze panden betaald. Ondernemers die zowel eigenaar als gebruiker zijn van een pand gaan per saldo minder OZB betalen. In de nieuwe systematiek betalen ondernemers niet langer indirect mee aan de lang leegstaande kantoor- en winkelpanden.

De gemeente geeft hiermee eigenaren van leegstaand vastgoed een prikkel om actief aan de slag te gaan met hun pand. Het is de verantwoordelijkheid van een pandeigenaar om te zorgen voor een passend (aan)bod, dan wel het pand te transformeren of te slopen als er geen huurders meer voor te vinden zijn.

Structurele leegstand heeft een negatieve impact op de leefbaarheid van woon- en werklocaties.

De economische vitaliteit van Rijswijk wordt in grote mate bepaald door de bedrijvigheid. Dit zorgt voor werkgelegenheid en bestedingen. Het is om die reden dat de gemeente Rijswijk continu blijft werken aan een sterk vestigingsklimaat. De gemeente nodigt eigenaren van leegstaande panden van harte uit om samen met ons te werken aan oplossingen.

De totale OZB-belastingopbrengst voor de gemeente Rijswijk blijft met deze maatregel gelijk. De wijziging komt overeen met de situatie voor woningen. Hier worden al jaren alleen de eigenaren door de gemeente belast. Voor bewoners verandert er niets.

www.rijswijk.nl

VAN STARTUP NAAR SCALE UP

Prins Constantijn van Oranje is een bevolgen man. Bij het traditionele Ondernemersontbijt van VNO-NCW Metropool Amsterdam in het Stedelijk Museum was hij gastspreker namens Start Up Delta en riep het bedrijfsleven op om verbindingen te leggen met startups. Dat zal tot verrassende en succesvolle resultaten kunnen leiden. De misvatting dat startups uitsluitend jong zijn, hielp de Prins ook uit de wereld. Veel succesvolle startups worden geïnitieerd door veertigers.

De wereld is fundamenteel veranderd na de dot.com bubble uit de jaren negentig van de vorige eeuw. De techniek is volwassen geworden. Denk maar aan 'internet of things', 3-D en nanotechnologie. Met de 'cloud' en internet als platform kun je je vrij over de wereld bewegen. De businessmodellen veranderen van product- en margegericht naar klant- en schaalgericht. Dat leidt tot nieuwe verdienmodellen. Innovatieve disruptors dwingen gehele sectoren tot verandering. Denk aan Uber, Airbnb en Booking.com. Deze ontwikkelingen tegengaan is geen optie. Actief meedoen is het advies aan het traditionele bedrijfsleven.

Metropoolregio Amsterdam van VNO-NCW West heeft startups omarmd. Ze steunt het beleid van de gemeente Amsterdam dat voorwaarden schept voor de ontwikkeling van deze nieuwe ondernemingen die voor transitie kunnen zorgen. Startups moeten met hulp van overheid en gevestigd bedrijfsleven kunnen groeien en de basis leggen voor de 'next economy'. Dat geldt in de eerste plaats voor de creatieve industrie. Met die bedrijfstak willen metropool Amsterdam en de kennisinstellingen, waaronder de twee universiteiten in de hoofdstad, voorop lopen. Een goede ambitie, want vergeet niet dat Twente, Delft en Eindhoven met technologische vernieuwingen al een koppositie innemen. En de concurrentie kan ook uit het buitenland komen: Silicon Valley in Californië beslaat een gebied dat net zo groot is als heel Nederland.

De oproep aan het gevestigde bedrijfsleven van Prins Constantijn moet het startschot zijn voor innovaties door een brug te slaan tussen startups en ondernemend Nederland. Dan wordt startup scale up.

René Klawer,
Voorzitter VNO-NCW West

**'ACTIEF MEEDOEN IS HET
ADVIES AAN HET TRADITIONELE
BEDRIJFSLEVEN'**

Foto: Michel Porro

NAAR EEN HUMANER VLUCHTELINGENBELEID

Dagelijks verschijnen er schrijnende verhalen in de media. Verhalen van mensen die huis en haard hebben achtergelaten omdat ze gevaar lopen. Verhalen die ons raken en in beweging brengen. Maar ook verhalen die ons voor de vraag stellen: hoe gaan we hiermee om? Marry de Gaay Fortman, voorzitter van VNO-NCW Metropool Amsterdam, deelt haar visie.

Tekst: Veerle Focke | Fotografie: Sjors Massar

Als voorzitter van VNO-NCW Metropool Amsterdam ben je betrokken bij een denktank die zich heeft beziggehouden met het vluchtelingenvraagstuk.

"Klopt. '#24uuronbegrensd' was een spoeddenktank van kopstukken uit het bedrijfsleven, de cultuursector, de journalistiek en de politiek. We hebben hierin nagedacht over een humaner vluchtelingenbeleid. De belangrijkste conclusies waren dat we de asielpcedure moeten verkorten en vluchtelingen zo snel mogelijk duidelijkheid over hun status moeten geven. Daarnaast moeten ze direct recht hebben op onderwijs, werk en woonruimte, zodat ze kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven. Wij menen dat de oplossing gezocht moet worden in verbondenheid, niet in isolement. Dat betekent ook dat we wederzijds begrip in de samenleving moeten creëren en eventuele angsten moeten adresseren."

Een van die angsten is dat we banen creëren voor vluchtelingen, terwijl er in Nederland veel mensen werkloos zijn.

"Dat is een begrijpelijke angst, maar het een sluit het ander niet uit. We pakken beide problemen aan. We zien met name een hoge werkloosheid onder hoger opgeleiden tussen de 40 en 55. Voor die groep is al langere tijd aandacht en dat moet ook zo blijven. Maar we kunnen prima tegelijkertijd een kwetsbare groep mensen helpen. Wist je trouwens dat mijn voorouders, de familie De Gaay Fortman, ook vluchtelingen zijn? We stammen af van de Hugenoten en vluchtten meer dan drie eeuwen geleden

ten tijde van de Inquisitie naar Nederland. We zijn hier heel hartelijk ontvangen. Mijn verre overgrootvader, een ambachtsman, kon direct aan de slag en werd tien jaar lang vrijgesteld van belastingen."

'TIEN JAAR BELASTINGVRIJSTELLING GAAT WAT VER'

Is dat wenselijk? Vluchtelingen aan werk helpen én vrijstellen van belasting?

"Ik ben niet tegen een vorm van diversifiëring, maar tien jaar belastingvrijstelling gaat wat ver. Reden dat ik die vrijstelling noemde, is om aan te geven dat Nederland al eeuwenlang mensen op de vlucht welkom heet. Het heeft geresulteerd in de multiculturele samenleving die nu zo diep in onze Nederlandse cultuur geworteld zit. Het zou goed zijn als we omarmen dat we een multicultureel land zijn en ons gedragen naar artikel 1 van de Grondwet: iedereen is gelijk."

Wat verwacht je van de burger? En van de overheid?

"Van burgers verwacht ik dat ze begrip opbrengen voor de situatie van een vluchteling. En dat ze zich openstellen om met elkaar samen te leven. Ik doe dus een beroep op hun menswaardigheid. Voor wat betreft de overheid, sta ik achter de conclusies van de denktank: de betrokken

partijen - politiek, Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), bedrijfsleven en kennisinstellingen - moeten snel actie ondernemen om vluchtelingen aan het werk helpen. Dat betekent concreet dat we opleidingen ter beschikking moeten stellen en ervoor moeten zorgen dat mensen daar aan het werk gaan waar ze in hun kracht staan. Vergeet niet dat deze mensen vaak heel sterk gemotiveerd zijn om zich nuttig te maken."

Het zou ook in het voordeel van Nederland kunnen zijn. We hebben bijvoorbeeld een tekort aan technici.

"Dat is mede de reden voor mijn stelling dat de werkloosheid in Nederland niet beïnvloed hoeft te worden door het tewerkstellen van vluchtelingen. De kans dat vluchtelingen kennis meebrengen die wij hier missen, is heel goed aanwezig. Hans de Boer, voorman van VNO-NCW, heeft een plan opgezet om vluchtelingen aan het werk te helpen. Door te focussen op de vele vacatures waarvoor

Marry de Gaay Fortman werkt sinds 1988 als advocaat bij Houthoff Buruma, waar ze partner is en in de periode 2001-2007 bestuurder was. Ze combineert haar advocatenpraktijk met toezichhoudende functies waarin 'verbinden' en 'maatschappelijk relevante betrokkenheid' centraal staan. Zo is ze voorzitter van VNO-NCW Metropool Amsterdam en maakt ze deel uit van de Amsterdam Economic Board en MVO Nederland. Verder is ze commissaris van GVB (openbaar vervoerbedrijf van Amsterdam) en zorgverzekeraar VGZ en voorzitter Raad van Toezicht Toneelgroep Amsterdam.

vestigen. Maar dat is Europees beleid, daar ga ik niet over. Het ondersteunt wel mijn punt dat we snel moeten inventariseren. Je moet namelijk niet willen slepen met mensen die al zo ontworteld zijn."

Geldt dit voor zowel de economische vluchteling als de politieke vluchteling?

"Bij economische vluchtelingen spelen vaak ook mensenrechtenwesties, dus het onderscheid is inderdaad minder hard dan het lijkt. Neemt niet weg dat ik vind dat we dat onderscheid wél moeten maken. Armoede kun je beter structureel ter plaatse bestrijden, terwijl een vluchteling uit nood, zoals de Syriërs, hier geholpen moeten worden. Humaan en snel."

**'IK DOE EEN BEROEP OP DE MENS-
WAARDIGHEID VAN DE BURGER'**

momenteel in Nederland geen mensen worden gevonden, kan de match worden gemaakt met mensen die nu naar ons land komen. Vanuit Metropool Amsterdam denken we daar, samen met de gemeente, over mee. Er wordt een actieplan gemaakt met verschillende stappen. Daardoor kunnen mensen zo snel mogelijk worden gekwalificeerd en aan het werk. In de begeleiding naar werk helpen grotere bedrijven, maar ook startups bieden hun hulp aan. Verder werken kennisinstellingen mee om onder meer taalonderwijs te bieden."

Zou je vluchtelingen moeten herplaatsen op basis van competenties? Zo van: in Limburg hebben we een tekort aan technici, in Groningen kunnen we agrariërs gebruiken. Of misschien zelfs wel op die manier de vluchtelingen over Europa verdelen?

"Dat is op dit moment niet het uitgangspunt en het lijkt me ook niet eenvoudig toe te passen. In de praktijk zit je namelijk met meerdere werkende mensen in een gezin of familie. Hoe zich dat precies verhoudt, weet ik niet. Wat ik wel weet is dat werk voor de meeste mensen heel belangrijk is. Dus als je als vluchteling alles achterlaat, in Frankrijk aan de slag kunt en in Nederland niet, dan kan ik me voorstellen dat je bereid bent om je in Frankrijk te

Foto: Giovanni Smulders

1.

Foto: Fototeam Sanders & Rozemeijer

2.

3.

Foto: Oscar van der Wijk

4.

KENNIS DELEN

Tijdens de bijeenkomsten van VNO-NCW West inspireren ondernemers en directeuren elkaar, delen kennis en doen zaken. Een foto-impressie van recente bijeenkomsten: Ondernemersontbijt van VNO-NCW Amsterdam (2, 6), bijeenkomst over toezichthouders van VNO-NCW VrouwenNetwerk (1, 3), Miljoenenontbijt van VNO-NCW Rijngouwe (4) en bedrijfsbezoek van VNO-NCW Rotterdam aan baggeraar Van Oord (5).

Foto: Vincent van Dordrecht

5.

6.

BESTUURDERS WILLEN MEER PERSOONLIJK CONTACT

Over de kwaliteit van het ledennetwerk niets dan goeds, maar binnen dat netwerk moet veel meer persoonlijk en direct contact plaatsvinden. Dat was een belangrijke conclusie die op 1 september werd getrokken uit de discussies tijdens de Bestuurdersdag van VNO-NCW West. Ruim dertig bestuursleden waren naar de Malietoren gekomen om te brainstormen over de toekomst van de vereniging.

Het werkgebied van VNO-NCW West omvat Noord- en Zuid-Holland en is opgedeeld in tien regio's. Elke regio heeft een eigen bestuur van ondernemers. Ook het VrouwenNetwerk van VNO-NCW West heeft een eigen bestuur. De voorzitters van deze besturen vormen het Algemeen Bestuur van VNO-NCW West. In totaal telt de vereniging 95 bestuurders.

Tijdens de Bestuurdersdag bleek dat de toegevoegde waarde van de activiteiten van VNO-NCW West als een paal boven water staat. Geen van de deelnemers had echter een goed inzicht in wat de vereniging allemaal onderneemt. En dat is heel veel. Jaarlijks worden er alleen al bijna honderdvijftig fysieke netwerk-bijeenkomsten georganiseerd en op de website van VNO-NCW West staan ruim honderd lobbyprojecten. "Misschien is het iets téveel", opperde een bestuurslid voorzichtig.

Aanbevelingen

De Bestuurdersdag leverde verbeterpunten op die directie en dagelijks bestuur van VNO-NCW West de komende maanden willen oppakken.

De belangrijkste zijn:

1. De organisatie moet meer worden afgestemd op de wensen van de leden. Daartoe zal een monitorsysteem worden opgezet.
2. Er worden nieuwe doelgroepnetwerken, zoals Innovatienetwerk of Netwerk Internationale Zaken, opgezet als een groot deel van de leden heeft aangegeven aan zo'n netwerk behoefte te hebben.
3. De Ondernemerstafels voor directeuren-grooot-aandeelhouders zijn een groot succes. Er worden meer tafels georganiseerd.
4. Meer activiteiten zullen door regio's gezamenlijk worden georganiseerd. Een voorbeeld is een Bouwpower-bijeenkomst voor alle leden in Zuid-Holland, georganiseerd door acht regio-besturen.
5. Meer samenwerking tussen VNO-NCW West en Jong Management. De leden van Jong Management krijgen tegen gereduceerd tarief een kennismakingslidmaatschap van VNO-NCW West.

Rosan Gompers, directeur NewCompany Creations: "Ik vind het een meerwaarde dat VNO-NCW Den Haag ook initiatieven als Social Club Den Haag en de Culturele Business Case actief ondersteunt en maatschappelijke en economische vernieuwing op deze wijze een impuls geeft."

Richard Jongste, directeur-eigenaar Maasmond, vastgoedzorg en projectinrichting: "Ik vind het van meerwaarde dat VNO-NCW West en VNO-NCW landelijk een gerichte lobby voeren voor de belangen van directeuren-groootaandeelhouders."

Fleur Spijker, partner bij advocatenkantoor Boekel De Nerée: "Ik ben van het eerste uur al betrokken bij Bouwpower Amsterdam. Ik ben hier erg enthousiast over."

Meer testimonials : www.vno-ncwwest.nl

AGENDA

VNO-NCW Delft
10 november, 16.30 uur

Gedachtenwisseling en borrel
Vertrouwelijke bijeenkomst voor gelijkgestemden: ondernemers en directeurs met een bedrijf in Delft.

VNO-NCW Jong Oostland
10 november, 17.00 uur

Bedrijfsbezoek

Intratuin is marktleider in de tuincentra-branche. Stephan en Jeroen Droogh zijn eigenaar van de Intratuijn in Zevenhuizen, Zoetermeer en Pijnacker. Zij verzorgen een rondleiding in Zevenhuizen en geven een toelichting op de bedrijfsformule die continue in beweging is.

DGA Netwerk
11 november, 16.00 uur

Bedrijfsbezoek

Het pand van Schmidt Zeevis heeft de vorm van een schip en is aangemeerd in de Spaanse Polder. De handel waarmee oma Johanna Schmidt in 1908 met haar viskar is begonnen, is uitgegroeid tot een bedrijf met bijna 150 medewerkers en een omzet van ruim 55 miljoen euro. Eigenaar Marcel van Breda zal de duurzame ontwikkelingen in het bedrijf toelichten.

Bouwpower
12 november, 13.45 uur

Nieuwbouw of transformatie?

VNO-NCW Den Haag en Oostland organiseren een excursie voor de leden die zijn aangesloten bij Bouwpower. Het programma duurt tot 20.00 uur en omvat onder meer een bezoek aan NBD Biblio en The Dutch Tech Campus in Zoetermeer. Het eerste gebouw is een knap staaltje nieuwbouw, het tweede een knap staaltje renovatie.

www.vno-ncwwest.nl/agenda

NIEUWE LEDEN

Noordwest-Holland

- Mevr. C.A.M. Laurant, Stichting Kinderopvang Purmerend

Regio Amsterdam

- Dhr. E. Dijkstra, Exploitatie Maatschappij Spant B.V.
- Dhr. J. Goudsmit, Boyden Nederland
- Mevr. M. de Hair, Ernst & Young Nederland LLP
- Mevr. F. Mittertreiner, MFilms
- Dhr. W.A. van der Scheer, OV IJmond

Den Haag e.o.

- Dhr. S.J. Wauben, Wauben Productie BV
- Dhr. P. van Beveren, APC Groep BV
- Dhr. A.A. Hoogeveen, De Nederlandse Pensioen Associatie
- Dhr. M. Porro, Michel Porro Photography

Rotterdam

- Dhr. P. de Monchy, Human Capital Today
- Dhr. P. den Uijl, Tempo-Team Uitzenden bv
- Dhr. E. Kaya, Organik Kimya Netherlands BV
- Mevr. L. Derksen, Lily's

- Mevr. A.V. Mikkers, Sodexo B.V.
- Mevr. D.C. Doornbos, Doornbos Equipment BV
- Mevr. E.S. de Waard, Robeco Group N.V.
- Mevr. Q. van der Hoeft, Incasso-bureau Debtpartners Rotterdam
- Dhr. F. Rached, Bringme
- Dhr. J.M. Hoogesteijn, Rotterdam Creative Commission
- Dhr. R.J.M. Kooren, Albeda College
- Dhr. I. Meyer, VersTalent B.V.
- Dhr. G. Wiegel, Rotterdams Philharmonisch Orkest
- Dhr. H.J.P. Deltrap, Salarisjobs
- Mevr. A.A. Sanderman, Hogeschool Rotterdam
- Mevr. M. van den Anker, Ankerpunt

Westland-Delfland

- Dhr. J.A.M. van Dijk, Jor Garden
- Dhr. K.C. Vogel, Opti-flor B.V.
- Dhr. J.G.M. Kester, Van Mierlo Bouwmaatschappij
- Dhr. J.P.W.M. Grootsholten, Grow Group BV

Voor een actueel ledenoverzicht:

www.vno-ncwwest.nl/ledennet

Advocaat Ferdinand Grapperhaus probeert het predicaat 'ellende en overwerk' van zijn beroepsgroep te weerleggen in het FD (10 oktober)
'Op een gemiddelde zondag zitten er twintig mensen op kantoor, dus dat valt best mee'

BEREIKBAARHEID EN MILIEU HAND-IN-HAND BIJ LOBBY A15

Foto: Henri Cormont

Vanwege regionale en landelijke economische belangen vindt VNO-NCW West een verbreding en verbetering van de A15 noodzakelijk. Samen met de overheidsplannen om van de A15 de eerste 'zonnegweg' in Nederland te maken, slaan we twee vliegen in één klap: betere bereikbaarheid plus zorg voor het milieu.

De A15 is de cruciale verbindingssader tussen de Rotterdamse haven en de grootstedelijke gebieden in Oost-Nederland, Duitsland en Centraal- en Oost-Europa. Zij is daarmee tevens de achterlandverbinding voor de economie van de Zuidvleugel van de Randstad en Midden-Nederland. Met de 'A15-lobby' wil VNO-NCW West ijveren voor een betere ontwikkeling van de economische activiteiten langs de A15. Immers, het weggebruik zal tot 2020 met twaalf tot veertien procent toenemen.

Het belang van een goede verbinding wordt nog versterkt wanneer de verlenging tot aan de A12 bij Zevenaar gerealiseerd is. Nu is echter op diverse plaatsen langs de A15 sprake van filevorming, slechte doorstroming en van colonnevorming door vrachtwagens. Om de plannen bij de politiek onder de aandacht te brengen, heeft VNO-NCW West samen met VNO-NCW Midden, MKB Nederland, en de vervoerdersorganisaties TLN en EVO de handen ineen geslagen. Bij de lobby voor de verbreding is ook voor het bedrijfsleven ruimtelijke inpassing en het tegengaan van negatieve neveneffecten voor natuur en mens evident. Juist daarom zal ook het concept 'duurzame snelweg' betrokken worden. Onlangs werd bekend dat nog dit jaar gestart wordt met de aanleg van acht snellaadstations voor elektrische auto's langs de A15, tussen Rotterdam en Nijmegen. Hiermee zal de A15 de 'meest duurzame snelweg ter wereld' (Algemeen Dagblad 29 juli 2015) worden. Deze plannen kunnen goed aansluiten op de wens van het bedrijfsleven bereikbaarheid hand-in-hand te laten gaan met de zorg voor natuur en milieu.

In het kader van de 'verbetering A15' is op 12 oktober door minister Schultz van Haegen (Infrastructuur en Milieu), de provincie Zuid-Holland en de samenwerkende Drechtsteden besloten om de doorstroming van het verkeer op de A15 tussen Papendrecht en Sliedrecht te verbeteren. Rijkswaterstaat werkt de plannen nu verder uit. Uiterlijk in 2020 moeten de werkzaamheden zijn afgerond.

www.vno-ncwwest.nl/A15

SOCIALE INNOVATIE LEIDT TOT MEER WINST

Bedrijven die sociaal innoveren, zijn innovatiever, productiever en winstgevender, zo bleek tijdens de bijeenkomst van VNO-NCW Den Haag eind oktober bij Campus Den Haag, de nevenvestiging van de Universiteit van Leiden.

Sociale innovatie is een relatief nieuwe managementtheorie die de mens in het centrum van de vernieuwing stelt. In een bedrijf komt de innovatie dan op gang door de medewerkers op de werkvloer, ofwel innovatie van onderop. Dit in tegenstelling tot de traditionele leer, waarin de technologie – het ontwikkelen van nieuwe producten, diensten en

processen – centraal staat. Volgens de sociale innovatietheorie creëren investeringen in mensen en de manier waarop zij samenwerken gunstige voorwaarden voor vernieuwing en prestatieverbeteringen. Jaarlijks onderzoek van de Erasmus Universiteit wijst uit dat bedrijven die investeren in sociale innovatie een betere concurrentiepositie hebben.

Maison Kelder, banketbakker in Den Haag en Plantenkwekerij Leo Ammerlaan in Bleiswijk laten in een korte video hoe zij sociale innovatie organiseren. Bekijk de video 'Organisatievernieuwing: de mens centraal' op YouTube.

www.vno-ncwwest.nl/denhaag

PA ONLINE
PA SERVICES

Behind every great CEO there is a great PA !

**U leidt uw organisatie.
U zorgt voor de business.
Uw nieuwe PA ontzorgt u.**

Efficiënter en goedkoper dan 'zelf doen'.

PA Online werft, selecteert en detacheert ervaren meertalige Personal Assistants

Hoe ontzorgt uw PA u?

- Reageren Assisteren
- Organiseren
- Faciliteren
- Prioriteren
- Anticiperen
- Signaleren
- Analyseren

info@paonline.nl www.paonline.nl

Amsterdam Hoofddorp Breda IJmuiden Zwolle
020 4917802 023 5689140 06 27476406 0255 500048 038 7630494

Hoe weten zij zo snel wie bij jullie past?

25 JAAR

BELJON WESTERTERP

Haeghe Groep bijzonder ondernemend

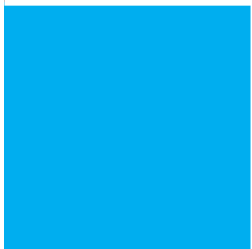
Medewerkers van de Haeghe Groep hebben een al dan niet tijdelijke afstand tot de arbeidsmarkt. Ze zijn gemotiveerd en gekwalificeerd. Ze krijgen de trainingen en opleidingen die ze nodig hebben. Werken kan op uw locatie, maar ook op een van onze eigen vestigingen.

In de regio Den Haag zijn wij het toonaangevende sociale werkbedrijf met jarenlange ervaring bij overheden en het bedrijfsleven. Van schoonmaak tot verpakken, van archivering tot groenvoorziening: úw werk is onze zorg!

Maatschappelijk verantwoord

Door het inzetten van onze medewerkers of het afnemen van producten of diensten, onderneemt uw organisatie niet alleen op een maatschappelijk verantwoorde wijze, maar bent u ook verzekerd van kwalitatief hoogwaardige producten en slagvaardige, resultaatgerichte dienstverlening. En dat tegen een marktconforme prijs.

Bovendien voldoet u, door samen te werken met de Haeghe Groep, aan social return. Zaken doen met de Haeghe Groep komt niet alleen uw organisatie ten goede, maar het heeft ook toegevoegde waarde voor de Haagse samenleving; voor mensen die een steuntje in de rug nodig hebben. En daar kunt u voor zorgen!

Aan de slag met de Haeghe Groep

Wilt u meer weten over ons volledige aanbod van producten en diensten dan kunt u ons bereiken via:
sales@haeghegroep.nl of bel met 070-353 56 98.

 HAEGHE GROEP
www.haeghegroep.nl